

आभियान

ABHIYAN WEEKLY

साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

वर्ष : ८० / अंक : २१ / २०७९ पुस २२ गते शुक्रबार / Jan. 6, 2023 / मूल्य रु. ९०/-

निर्देशनको अनगमन गर्ने संयन्त्र खाई ?

काठमाडौं । माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल नेकपा एमालेको सहयोगमा तेस्रो पटक प्रधानमन्त्री बनेका छन् । आफू प्रधानमन्त्री बनेसँगै उनले यस पटक आफूले उल्लेखनीय कार्य गर्ने बताइसकेका छन् । त्यसैक्रममा प्रधानमन्त्री दाहालले सरकारका सचिवहरूलाई ३० बुँदे लिखित निर्देशन समेत दिएका छन् । प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएपछि यस भन्दा अगाडिका प्रधानमन्त्रीहरूले समेत यस्तै निर्देशन दिने गरेका भएपनि अनुगमन गर्ने संयन्त्र नहुँदा त्यस्ता निर्देशन कार्यान्वयन हुन सकेका छैनन् । यस पटक पनि प्रधानमन्त्रीको निर्देशन पालना हनेमा आशंका उभिएको छ ।

सरकारी कार्यालयहस्ताट जनताले सहज रूपमा सेवा सुविधा पाउन सक्ने अवस्था नै देखिएको छैन । राहदानी लिन सेवाग्राहीहरू रातभर नै लाइनमा बस्नुपर्ने बाध्यता रहेको छ । सवारी चालक अनुमति पत्रको परिक्षा दिन,

»»बाँकी ८ पेजमा

ਖਬਰਦਾਰ ਮਿਤ੍ਰਾਲਿਯਹੁਦੀ ਨਪੁਟਾਅ

काठमाडौं। माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालको नेतृत्वमा रहेको सरकारले सत्तमा सहभागि भएका दलहरू र केही स्वतन्त्र सांसदहरूलाई मन्त्री बनाउने गरी मन्त्रालय विभाजन गर्न सक्ने सम्भावना बढेको छ। केही महिना पहिला संसदीय समितिले प्रशासनिक खर्च घटाउन संघमा १५ वटा मात्र मन्त्रालय बनाउन सरकारलाई सिफारिस गरेकोमा त्यसलाई लत्याउँदै दाहाल नेतृत्वको सरकारले मन्त्रालय फुटाएर २५ वटा पुन्याउने कसरतमा लागेको छ। अहिले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गरी २२ वटा रहेकोमा अब त्यस्तो संख्य २५ पुन्याउने प्रयासमा सरकार

आदेशपछि नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालयले गत शुक्रबाबार केद्वीय अनुसन्धान व्यूरो (सिआइबी) का प्रहरी नायव महानिरीक्षक (डिआइजी) दुर्गा सिंहको संयोजकत्वमा ५ सदस्थीय अनुसन्धान टोली गठन गरेको छ । पन्तको हत्या अनुसन्धानलाई निष्कर्षमा पुन्याउन अधिकतम प्रयास गरिने र दोषीलाई कानुनी दायरामा ल्याउने उद्दोष गृहमन्त्री लामिछानेले गरेका छन् । गृहमन्त्री लामिछानेको सो अभिव्यक्ति पछि नेपाल प्रहरीले पुनः अनुसन्धान टोली गठन गरेको छ ।

काठमाडौं । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछाने उपप्रधानमन्त्री सहित गृहमन्त्री बनेपछि मन्त्री बनेको दोस्रो दिनमै मन्त्री लामिछानेले २०७५ साउन १० गते कञ्चनपुरको भिमदत्त नगरपालिकाको उल्टाखम्मा १३ वर्षीय बालिका निर्मला पन्तको हत्याको पुन अनुसन्धान गर्न प्रहरीलाई निर्देशन दिएका छन् । नेपाल प्रहरीले पन्तको हत्या भएको लामो समय वित्ता सम्म प्रहरीले कुनै सुर्खीको सम्म पाउन सकेको छैन । तत्कालिन सरकारहरूले जसरी भएपनि अपराधीलाई कानुनी कारबाहीमा ल्याउने उद्घोष गर्दै आएको भएपनि आजसम्म कसैलाई पक्राउ गर्न नेपाल प्रहरी असफल सावित भएको छ ।

»»» बाँकी ट पेत्रमा

गृहमन्त्री लामिछानेको ओज घट्दै

काठमाडौं । पत्रकारबाट राजनीतिमा हाम पफालेर उपप्रधान सहित गृहमन्त्री बनेका रवि लामिछानका बारेमा पछिल्लो समयमा अनेक प्रकारका प्रश्न उठेका छन् । कानुनी शासनको चर्को नारा दिएर निर्वाचनमा होमिएका लामिछानेलाई चितवनका जनताले विधि, विधान र कानुनी शासनको पक्षमा लड्ने भन्दै सांसद बनाईदिएका थिए । लामिछानेको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी गठन भएको ६ महिनाभित्र मै राष्ट्रिय पार्टी बन्नसफल भयो भने उनको पार्टीले प्रत्यक्ष तर्फ ७ र समानुपातिक तर्फ १३ सिट गरी जम्मा २० सिटमा जित हाँसिल गरेर संघीय संसदको चौथो तुलो पार्टी समेत बन्न सफल भएको छ । मंसिर ४ गते सम्पन्न भएको

संघीय संसद र प्रदेशसभाको निर्वाचनमा कुनैपनि पार्टीले बहुमत ल्याउन नसकेको हुनाले रवि लामिछाने नेतृत्वको पार्टी पहिलो पटक मै सरकारमा सहभागि हुने सुवर्ण अवसर पाएको हो ।

पार्टी सभापति एवं उपप्रधान तथा गृहमन्त्री रावि लामिछानेमाथि नागरिकता दुरुपयोग गरेको आरोप लाग्दै आएको छ । उनले दोहोरा नागरिकता लिएको आरोप समेत लागेको र त्यस्ता विरुद्ध सर्वांच्य अदालतमा मुद्दा समेत परेको छ । दोहोरो नागरिकता लिएका सांसदलाई मन्त्री हुन संविधानले रोकेको देखिँदैन तर यो सचेतानिक नैतिकता विरुद्धको गम्भीर प्रश्न

»» बाँकी ४ पेजमा

कांग्रेस सबै राजकीय पदबाट बाहिर

काठमाडौं। गत मंसिरमा सम्पन्न भएको संघीय संसद र प्रदेशसभाको निर्वाचनमा सबैभन्दा तुलो पार्टी बनेको नेपाली कांग्रेसले सरकार निर्माण गर्न नसकेपछि अहिले कांग्रेसमिति सभापति शेरबहादुर देउवा रक्षात्मक अवस्थामा पुगेका छन्। संस्थापन इतर पक्षले सभापतिदेउवा कै हठका कारण गठबच्छन दुटेको भन्दै देउवालाई सभापतिबाट राजिनामा दिन दबाव दिइरहेका छन्। संस्थापन पक्ष भने अहिले रक्षात्मक अवस्थामा रहेको छ। पार्टीका महामन्त्रीद्वय गगन थापा र विश्वप्रकाश शर्माले तत्काल नीति अधिवेशन बोलाउन सभापतिलाई आग्रह गरेका छन्।

तत्कालिन पाँच दलीय गठबन्धन टुटेको र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल नेकपा एमालेको सहयोगमा अन्य पार्टीको समर्थनमा प्रधानमन्त्री बनेका छन् । केन्द्रमा नेकपा एमाले सहितको **>>> बाँकी ६ पेजसा**

हामीलाई www.abhiyanweekly.com.np मा पनि पढ्न सकिन्छ ।

दाहाललाई जनहितमा काम गर्ने अवसर

ਮ ਨੈ ਸਰੋਂਸਰਾ ਹੁੰ ਮਨੇ ਘਮਣਡ ਮਾਏ ਅਸਫਲ ਪ੍ਰਧਾਨਮੰਤ੍ਰੀ

A black and white close-up photograph of Prime Minister Narendra Modi. He is wearing a dark, ribbed turban and rectangular-framed glasses. He has a well-groomed white beard and mustache. He is looking slightly to his left with a serious expression. In the bottom right corner, a portion of a white podium is visible, along with a dark microphone. The background is blurred, showing what appears to be an indoor event or press conference.

पुन्याएको छ । तत्कालिन अर्थमन्त्री जनार्दन शर्माको व्यवहारले गर्दा अर्थतन्त्र धारापमा परेको थियो । तत्कालिन प्रधानमन्त्री कोपी थोली उद्देश्य बेला ९३ महिनालाई आयात धान्न सक्ने विदेशी मुद्रा सञ्चिती रहेकोमा देउवा सरकारले सत्ता छोड्दा मुस्किलले ७ महिनालाई आगात धान्न सक्ने विदेशी मुद्रा सञ्चिती

सम्पादक चुडाल प्रेस स्वतन्त्रता सेनानीबाट सम्मानित

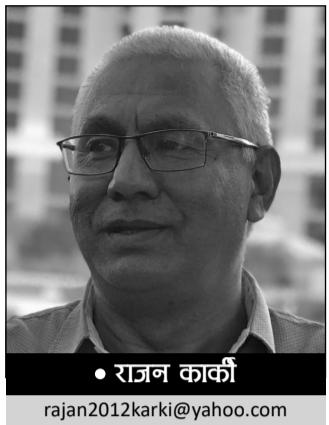

प्रचण्ड सरकार बन्नासाथ चीनको बरुक बरुक

काठमाडौं । एमसीसी, एसपीपी नीति
लिएर नेपाल पसेको अमेरिकालाई रोक्न
सफल भइयो भनेर चीन मार्कर्सवादी एमालेको
समर्थनमा माओवादी प्रवण्डको सरकार
बन्नासाथ बुरुक बुरुक उफ्रन थालेको छ ।
१३ मार्च २०१६ को चीनको एकिजम बैंकको
ऋणमा पोखरामा अन्तर्राष्ट्रिय एयरपोर्ट बनाउने
सम्पूर्ता भएको थियो, एयरपोर्ट बन्यो । त्यही
उद्घाटन समारोहमा पुगेका चिनियाँ दूतावासका
कार्यवाहक राजदूतले यो एयरपोर्ट बीआरआई
अन्तर्गत बनेको घोषणा गरेर सबैलाई चकित
किएरहन् ।

पारिदेहिका छन् ।
२२ अर्ब ऋणमा बनेको यो एयरपोर्ट
एकाएक कसरी बीआरआईन्तर्गत हुन्युगयो ?
चीनले यो भनुदान हो भनेर तत्काल घोषणा गर्न
जस्तरी छ । अन्यथा ऋण दिएर बनाइदिने अनि

लोकतन्त्रको सार, अति भयो जनतामाथि भार

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

लोकतन्त्र भनेको लोकको हित, लोकको निर्णय, लोकद्वारा नै शासन चलाउने पद्धति हो। नेपालको लोकतन्त्र त लोकको कोर्धमा भारमाथि भार थाए जाने पद्धति पो साबित भयो। यसरी पनि लोकतन्त्रप्रति जनताले अपनत्व ग्रहण गर्छन् र ? यसकारण त लोकतन्त्र दिवसमा लोकको उपस्थिति नै हुँदैन। सरकारी स्कूल, प्रहरी, सेना, कर्मचारीको भीड उभाएर लोकतन्त्र दिवस मनाउने, लोकतन्त्रको जयजयकार गराउने, लोकतन्त्र दिवस भनेर पुष्टवृष्टि गरेको छ।

लोकले खोजेको सुशासन र लोकले पाउने पर्न आधारभूत आवश्यकताको परिपूर्ति हो। दोषी आमनिर्वाचनपछि जेजस्ता परिदृश्यहरू देखिएका छन्, ती दृश्यहरूले राजनीति भनेको नीतिप्रधान होइन, व्यक्ति र विदेशी स्वार्थ प्रधान हुनपुगेको सबैले अनुभूति गरेका छन्।

०४६ सालपछि बहुदल आयो, यो भ्रष्टाचारयुग बन्यो। ०६३ सालपछि लोकतान्त्रिक परिपार्टी भयो, ०६५ सालमा राजतन्त्र फालियो, गणतन्त्र कार्यान्वयन गरियो, ०७२ सालको संविधानमार्फत संघीयता र धर्मनिरपेक्षता अपनाइयो। तर १४६ सालपछिको ९२ वर्ष भ्रष्टाचारयुग,

नैतिकहीन अवस्थाभन्दा कुनै भिन्नता रहेन ०७९ सालमा आइपुगदा पनि।

किन यस्तो भयो ? यति गम्भीर विषयमा पनि अफै नीतिनिर्गमता, विचारक, नागरिक समाज, राजनीतिमा लागेकाहरू मन्थन गर्न तैयार छैनन्। यसको मूल कारण राजनीतिले हरेकलाई पार्टीकरण गरेकाले हो। आफ्नो पार्टीलाई पञ्चखत माफी हुनुपर्ने सोच हरेक विकेशीलमा छन्। नुभर्ने अबुझ भए, बुभर्ने स्थार्थी बने, अनि कसरी लोकतन्त्र लोकतन्त्रजस्तो हुन्छ। यसकारण त हरेक नागरिक भन्छन् लोकतन्त्र नेताहरूले बाँदरको हातको नरिवल बनाए।

१९०३ पछिको राणा शासनका समयमा कसैले धेरै पैसा कमायो भन्ने सुराकी पाए भने राणाले त्यो व्यक्तिलाई बोलाएर स्यावासी भन्दै हाती उपहार दिएर पठाउँथे। श्री ३ महाराजावाट बकस पाएको हाती दुल्लायो भने ज्यान जोखिममा पर्न ठानेर बकस पाउनेले हातीको यसरी स्याहार गर्थ्यो कि खुवाउँदा खुवाउँदा ऊ आफै दुल्लाउँथ्यो, भएको धन सकाउँथ्यो। बेला बेलामा महाराज हातीको बारेमा जानकारी लिइहन्थे। उसले कमाएको पैसा सकायो भनेपछि खुरी हुथ्ये। अन्तमा बकस पाउनेले सकिन प्रभु पत्थर कोइला थान्न भन्दै हाती फर्काउँथ्यो।

हामीले अँगालेको लोकतन्त्र देश र जनताका लागि सेतो हाती भयो। लोकतन्त्रले बकस दिएको संघीयता, समानुपातिक र धर्मनिरपेक्षताले देश र जनतामात्र दुल्लाएनन्, देशको अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड नै भाँचिने अवस्थामा पुगिसक्यो। यतिबेला अर्थविदहरूको विन्ता छ- कतै नेपाल श्रीलंकाको जस्तो टाट पल्टने त होइन ?

अर्थात् जनताले संघीयता, गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता सकिन प्रभु पत्थरकोइला थान्न भन्न थालिसकेका छन्। यसकारण त संघीयताले परिणाम दिन सकेन, के गर्ने भन्ने विषयमा हरेक पार्टीप्रित्र समेत बहस हुनथालेको छ। मात्र संघीयता न्याहिने रहेक भन्न कसैले सकेका छैनन्।

यद्यपि सतहमा संघ र स्थानीय

सरकार भए पुग्छ, स्थानीय निकायलाई अफै बढी अधिकार सम्पन्न गराउनु पर्ने कुरा उठिरहेका छन्।

०७४ को चुनावपछिको संघीयताले बिगत ५ वर्षमा केही पनि उपलब्धि दिएन। दूला पार्टीका नेता कार्यकर्ता थन्च्याउने, तिनलाई बसी बसी राजसी खानकी खुवाउने, पालने काममात्र भयो। समानुपातिक संघीयानिक व्यवस्था भनेको त प्रभावशाली नेता तथा कार्यकर्ता क्षमताई, समिधि, सम्झिनी, गर्लफ्रेंड, खरिद बिक्री गर्न हातोहात बिक्री हुने विषय हुनपुयो। धर्मनिरपेक्षताले नेपाललाई होइन, भेटिकन सिटीलाई लाभ भयो। गरीब नेपाललाई

बहस भएको छैन।

समस्या संविधानमा छ। संघीयानिक व्यवस्था संशोधन गर्न संसदमा दुई तिहाई मतको आवश्यकता पर्छ। सरकार बनाउन नै ७ पार्टी र स्वतन्त्रहरूको समर्थन चाहिने अवस्थामा संविधान संशोधन गर्न दुई तिहाई कसरी जुटला र ? फेरि संविधान संशोधन गर्ने विषय उठनासाथ नागरिकादेखि अनेक लफडाहरू तगाराका रूपमा तेरिन आउनेछन्। यसकारण तत्काललाई संविधान संशोधन हुने अवस्था छैन, अनुकूल वातावरण बनुन्नेले नेपालको आर्थिक, सामाजिक, भूराजनीतिकमात्र होइन, अस्तित्व नै संकट परिस्कर्ने

गहन विचारविमर्श गर्नेपर्छ।

अब विवेक बोल्पुर्छ। यो त्यो पार्टीको कुरा छैन, सबैले विवेकशील हुनुपर्छ। बुझिजीवी, नागरिक समाज र विचारकहरूले विवेक बोल्ने बेला यही हो। अहिले पनि विवेकलाई थुनेर राख्ने हो भने छिछिछ: हुन थालिसकेको समानुपातिक, धर्मनिरपेक्षता र संघीयताको महामारीले नेपालीत्वलाई सखाप पार्नेछ। खुइलिने कि अस्तित्व रक्षा गरेर आफू र आफूपछिको पुस्तालाई सबल राष्ट्र सुन्धने ? वर्तमान कालखण्डको यो अहम प्रश्न हरेक नागरिकका सामु उभिएको छ।

लोकतन्त्र लोकका लागि उखुजस्तो हुनुपर्छ। जित चुसे पनि युलियो हुने। हामीले २०६३ सालदेखि १५ वर्ष भोगेको परियर्तन कलविष तीतो छ। विष पिएर लोकतन्त्र नामको नेतातन्त्र चलाइहरैने कि यसमा सुधार नगरे सहय दुईने भनेर लोकले चेतावनी दिने ? भनिन्छ, लोकजस्तो छन् तिनले त्यस्तै शासन पाउँछन्। लोक बढी सहनशील भएकाले लोकमाथि नेतातन्त्रको ज्यादाति चालिरहेको हो। यिने नेतालाई हतियार बनाएर विदेशीले समेत नेपालमाथि तिनको शक्तिकाली हुने होडबाजीको परेड मैदान नेपाल बन्दै गएको हो।

अब होस् गर्नुपर्छ लोकले। अब सचेत हुनुपर्छ लोकनेताले। लोकनेताका नाममा लोकमाथि संकट थाए जाने हो भने लोक आओसित हुनेछ। जसरी श्रीलंकामा नेताहरूले ज्यान जोगाउन धौ धौ हुनपुयो, त्यस्तो दिन नेपालमा नआवस्, यसका लागि नेतृत्व आजैवाट सुधारिनु आवश्यक छ। जब लोक सडकमा निस्कन्छन्, उनीहरूले कुनै नेतालाई माफी दिने छैनन्।

नेताहरूलाई आग्रह छ, पूर्वांग्रही नबन। देशको स्वार्थलाई सर्वोपरि तान। आन्तरिक रूपमा भ्रष्टाचारको दलदल बनेको छ शासन प्रशासन, बाह्य रूपमा नराप्रीर प्रभावित भइसकियो। यी दुबै समस्याबाट कसरी पार लाग्न र लगाउन सकिन्छ। आजको आवश्यकता यही हो। यही आवश्यकताको पूर्तिमा लोकतन्त्र, लोकनेताको भविष्यसमेत निर्भर रहनेछ।

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड द्वारा प्रवाहित ग्राह्यांस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको भित्र बाहिर रवर कोट मै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुक्क छुनुहोस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पढथयौ हासी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु धवस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले समिक्षयो देशको माटो ।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

उपचार खर्चको नाममा लुट कहिलेसम्म ?

२०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तन पछि मुलुकले अनेक प्रकारका समस्याहरू भोग्दै आएको छ। राजनीतिक परिवर्तनपछि जनताले आशा गरेतुसारका काम कारबाही हुन सकेन्। राजनीतिक दलहरू भागवण्डाको राजनीति मैं सक्रिय भए। जनताले भोग्नु परेका समस्याहरूको समाधान हुनुको सट्टा जनताका समस्याहरू बढ्दै गएपनि राजनीतिक दलहरू भने सत्ता स्वार्थ मैं नामान थालेका हुनाले राजनीतिक दलहरू प्रति जनताको वित्तिया बढ्दै गएको छ। पछिल्ला पाँच वर्ष भित्रमा राजनीतिमा पहुँचवालाहरूले एक अर्व रुपैया भन्दा बढी रकम उपचारको लागि भन्दै सरकारी दुकुटीबाट लिएका छन्। विगत केही समयदेखि उपचार खर्च अस्पताललाई बुझाउन नसक्दा केही व्यक्तिहरूलाई अस्पतालले बन्धक बनाएका समाचारहरू प्रकाशित हुँदै आएका छन् भने केही व्यक्तिहरूले अस्पतालमै आत्महत्या समेत गरेका छन्। त्यतिमात्र होइन सुन्केरी भएकी महिलाले रुपैयाको अभावमा नवजात शिशुलाई अस्पतालमै छोडेर फरार भएका समाचारहरू प्रकाशित हुँदै आएका छन्।

गरिब जनताको यस्तो विकराल समस्या भईरहेको बेला केन्द्रीय राजनीतिमा पहुँच भएका र पटक पटक सत्तामा पुगेका व्यक्तिहरूले स्वास्थ्य उपचारको नाममा राज्यको दुकुटीबाट बढीमा १ करोड भन्दा बढी रकम एउटै व्यक्तिले लिएका छन्। पूर्व राष्ट्रपति, पूर्व प्रधानमन्त्री लगायत अन्य धेरै व्यक्तिले आह नो र आफ्नो परिवारका स्वास्थ्य उपचारका लागि गरिब जनताले तिरेको करबाट ठुलो मात्रामा स्वास्थ्य उपचारको नाममा रकम लिनु भनेको जनतालाई हामीले जे गर्दा पनि हुँच भन्ने साँचै नै हो। गरिब जनताले एउटा सिटामोल सम्म निःशुल्क पाउन नसक्ने अवस्थामा पूर्व राष्ट्रपति पूर्व प्रधानमन्त्री लगायत पटक पटक मन्त्री भै सकेको व्यक्तिले राज्यकोषबाट ठुलो मात्रामा रकम लिनु जनताको खुन पसिना खातु नै हो। मुलुकमा राजनीतिक परिवर्तन भएपनि अर्थिक एजेण्डा कहिलै परिवर्तन हुन सकेको देखिएन। सत्ता हत्याउनकै लागि पनि अर्थिक एजेण्डालाई कम महत्व दिएर लेनदेन गरिए आएको छ।

राज्यको उच्च पदमा पुगिसकेका र त्यसमा पनि राज्यले पूर्व राष्ट्रपति, पूर्व प्रधानमन्त्री लगायत अन्य धेरैलाई राज्यले धेरै सुविधाहरू उपलब्ध गराउँदै आएको छ। पूर्व राष्ट्रपति, पूर्व उपराष्ट्रपति, पूर्व प्रधानमन्त्री लगायत अन्य धेरै व्यक्तिले आह नो र आफ्नो परिवारका स्वास्थ्य उपचारका लागि गरिब जनताले तिरेको करबाट ठुलो मात्रामा स्वास्थ्य उपचारको नाममा रकम लिनु भनेको जनतालाई हामीले जे गर्दा पनि हुँच भन्ने साँचै नै हो। गरिब जनताले एउटा सिटामोल सम्म निःशुल्क पाउन नसक्ने अवस्थामा पूर्व राष्ट्रपति पूर्व प्रधानमन्त्री लगायत पटक पटक मन्त्री भै सकेको व्यक्तिले राज्यकोषबाट ठुलो मात्रामा रकम लिनु जनताको खुन पसिना खातु नै हो। मुलुकमा राजनीतिक परिवर्तन भएपनि अर्थिक एजेण्डा कहिलै परिवर्तन हुन सकेको देखिएन। सत्ता हत्याउनकै लागि पनि अर्थिक एजेण्डालाई कम महत्व दिएर लेनदेन गरिए आएको छ।

पछिल्लो समयमा नयाँ सरकार बनेको छ। जनताको पक्षमा निर्णय गर्न प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाललाई कुनै अद्यारो छैन। दाहालको पक्षमा स्पष्ट बहमत रहेकाले गर्दा अब विगतमा राज्यको दुकुटीबाट रकम लिएका व्यक्तिहरूको अर्थिक अवस्थाको खोजनिवारी राज्यको दुकुटीबाट लिएको रकम फिर्ता गराउनु पर्दछ। सरकारले अर्थिक सहयोगमा गान्धी राज्यको उच्च पदमा पुगेका व्यक्तिहरू राज्यको उच्च पदमा पुगेका र सत्तामा रहेका व्यक्तिहरूको निजी सम्पति हो कि जनताले तिरेको कर हो?

पछिल्लो समयमा नयाँ सरकार बनेको छ। जनताको पक्षमा निर्णय गर्न प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाललाई कुनै अद्यारो छैन। दाहालको पक्षमा स्पष्ट बहमत रहेकाले गर्दा अब विगतमा राज्यको दुकुटीबाट रकम लिएका व्यक्तिहरूको अर्थिक अवस्थाको खोजनिवारी राज्यको दुकुटीबाट लिएको रकम फिर्ता गराउनु पर्दछ। सरकारले अर्थिक सहयोगमा गान्धी राज्यको उच्च पदमा पुगेका व्यक्तिहरू राज्यको उच्च पदमा पुगेका र सत्तामा रहेका व्यक्तिहरूको निजी सम्पति हो कि जनताले तिरेको कर हो?

राजनीतिक दलका नेताहरूका साथै सम्बैधानिक अंगका पदमा बहाल रहेका र सैनिक सेवामा रहेका पूर्व अधिकारीहरू लगायत पूर्व प्रशासकहरूले समेत सितैमा पाउने भएपछि ठुलो मात्रामा अर्थिक सहयोग लिएका हुनाले तत्काल त्यस्ता कार्य बन्द गरि अब उप्रान्त अर्थिक सहयोगमा नामने व्यक्तिको नाम सार्वजनिक गरिन उपर्युक्त हुनेछ। नाम सार्वजनिक हुने भएपछि आफ्लाई ठुलाबडा र उच्च पदमा पुगिसकेका व्यक्तिहरूले अर्थिक सहयोगमा नामने काममा लाग्ने थिएन्त कि? पहुँचका आधारमा नभएर न्यायसंगत ढाँगले विपन्न जनतालाई अर्थिक सहयोग दिँदै। त्यसरी दिँदा नगद नदिएर उपचार गर्न अस्पतालको विल भूत्तानी गरिदिने प्रचलन चलाउँ भन्ने हाम्रो ठम्हाई रहेको छ।

नेपालको सबै भन्दा पुरानो पार्टी नेपाली कांग्रेस अहिले रक्षात्मक अवस्थामा पुगेको छ। २०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तन पछि सबैभन्दा बढीसत्तामा बसेको पार्टी अहिले आफ्नै हठका कारण रक्षात्मक अवस्थामा पुगेको हो। सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजलासको आदेशनुसार कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री बनेका थिए। तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी ओलीले संसद विघटन गरेपछि त्यसका विरुद्धमा पाँच दलीय गठबन्धन बनाएर सङ्केतका आन्दोलन हुँदै उनीहरू सर्वोच्च अदालतले २०४८ साल फापुन २८ गते २८ घण्टा भित्रमा गठबन्धनका नेता देउवालाई प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गर्न आदेश दिएको थियो। सोही आदेश अनुसार देउवा प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएका थिए। पाँच दलीय गठबन्धनमा नेतृत्वी कांग्रेस, माओवादी केन्द्र, जनता समाजवादी पार्टी, राष्ट्रिय जनमोर्चा र माधव नेपाल समूह सहभागी भएको थियो। माधव नेपालले नेकपा एमालेलाई विभाजन गराउन वैधानिक बाटो अपनाउन नसकेपछि देउवा सरकारले राजनीतिक दल विभाजन सम्बन्धी ऐन अध्यादेश मार्फत संशोधन गरेर माधव नेपाललाई पार्टी निर्माण गर्ने बाटो खोलिएको थियो। अध्यादेश जारी भएपछि माधव नेपालले आफ्नै नेतृत्वमा गर्दा भएको देउवा र पुष्पकमल दाहाल दुवै जना आफू नै पहिला प्रधानमन्त्री बन्न चाहेका थिए। अर्थात पछिलो वर्षमा राजनीतिक दलहरू वा सरकारमा भएका दलहरूको विचार फेरिन सक्ने भएकाले उनीहरू पछिला वर्षलाई संसदमा अविश्वासको प्रस्ताव राजन नपाइने भएकाले गर्दा भन्न करै लाग्छ ओली नै असली राजनीतिज्ञ हुन्। असली राजनीतिज्ञले कसैसँग रिस राग राख्दैन भन्ने अध्यक्ष ओलीले प्रमाणित गरेका हुनाले ओली नै असली राजनीतिज्ञ हुन्।

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

एकले अर्कोलाई विश्वास गर्न सक्ने वातावरण नै नभएकाले गर्दा ओली र दाहालको मिलन असम्भव रहेको बुझाई नै उनको लागि पतासाफ हुने वातावरण मिल्यो। राजनीतिमा स्थायी मित्र र स्थायी शत्रु हुँदैनन्। राजनीति भनेको बाझो टिङ्ग गो अवस्थामा हिँड्छ भन्ने कांग्रेस जनले बुझन नसकेका हुनाले हातमा आएको सत्ता गुम्न पुग्यो। यो कांग्रेसको लागि पिडादायक हुने निश्चित रहेको छ।

राजनीति भनेको देखिने एउटा र भित्र भित्र गरिने अर्को नीति हो। त्यो नीतिमा जो सफल हुन्छ, उ नै असली राजनीतिज्ञ हो। अहिले एमाले अध्यक्ष ओली सफल भएका छन्। उनले एउटै तिरले दुई वटा शिकार गरेका छन्। एकातिर नेपाली कांग्रेसलाई सत्ता विहिन अवस्थामा पुन्याईदिएका छन् भन्ने अर्कोतिर आपूलाई सुन्ने नसक्ने अनि ओलीको समर्थनमा कहिल्यै प्रधानमन्त्री बन्दिन्न भन्ने दाहाललाई प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा पुऱ्याईदिएका छन्। त्यतिमात्र होइन कांग्रेसलाई सबै राजकीय पदहरूस्थापन बाहिर बस्न बाध्य परिवर्तिएका छन् त्यसैले गर्दा भन्न करै लाग्छ ओली नै असली राजनीतिज्ञले राजनीतिज्ञले राजनीतिज्ञ हुन्। असली राजनीतिज्ञले राजनीतिज्ञले राजनीतिज्ञ हुन्।

दाहाल नेतृत्वको सरकारमा केही नयाँ पार्टीहरूको समेत सहभागिता र सरकारलाई समर्थन रहेको हुनाले नयाँ पार्टीबाट सरकारमा गएकाहरूले फुकीफुकी पाइला चाल्नुपने अवस्था रहेको छ। विगतको सरकारका मन्त्रीहरू जेलमा बन्दी जीवन विताईहरेका व्यक्तिलाई भेटन पुग्नु तथा अदालतले दोषी ठर्ह गरेकालाई रिहा गर्ने प्रयास गर्नु कामचलाउन सरकारले रातारात जनधारत अध्यादेश त्याउन खोज्नु सत्ता स्वार्थ बाहेक अन्य केही थिएन। राजनीति भनेको देश विकास र जनताको हक अधिकारका लागि गरिने नीति भएकाले गर्दा यसलाई गलत बाटोरीको लागि नै असली राजनीतिज्ञ हुन्।

कांग्रेसका सभापति देउवाले भन्न दाहाल अलीकहाँ पुगेपनि ओलीले उनलाई प्रधानमन्त्री बन्दिन्न भएको देउवाले आफ्नै नेतृत्वमा गर

● कुमारी बैंक तथा एनसिसी बैंकको एकीकृत कारोबार सुरु

कुमारी बैंक लिमिटेड तथा नेपाल क्रेडिट एन्ड कमर्स बैंक लिमिटेडले एकीकृत कारोबार सुरु गरेको हो ।

काठमाडौंमा आयोजित एक कार्यक्रममा कुमारी बैंकका अध्यक्ष अमिरप्रताप जंगबहादुर राणा र साबिकको नेपाल क्रेडिट एन्ड कमर्स बैंकका अध्यक्ष उपेन्द्रकेशरी न्यौपानेले संयुक्त रूपमा एकीकृत वित्तीय कारोबारको उद्घाटन गरेको जनाइएको छ ।

कार्यक्रममा कुमारी बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रमेशराज अर्थाले नेपालको हालको अर्थिक परिस्थिति र अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउनुपर्ने आवश्यकता रहेको अवस्थामा यो मर्जर निकै सुखद र सकारात्मक कदम रहेको बताए । कुमारी बैंकले यस मर्जरपछि विभिन्न तरबाट सेवाग्राहीका लागि नवीनतम बैंकिङ उत्पादनहरू प्रस्तुत गर्नुका साथै आउँदा दिनहरूमा आकर्षक सुविधा पनि ल्याउने उनको भनाइ थियो ।

यस मर्जरपश्चात बैंकको चुक्ता चुंजी २६ अर्ब २३ करोड रुपैयाँ, कुल निक्षेप तीन खर्ब दुई अर्ब रुपैयाँ र कर्जा दुई खर्ब ८० अर्ब रुपैयाँ पुगेको बैंकले जनाएको छ । त्यसै, तीन सय ६ शाखा, ४७ एक्सटेन्सन काउन्टर, ६२ शाखाहित बैंकिङ गरी चार सय १५ कार्यालय तथा तीन सय ४५ एटिएमार्फत सेवा दिने उल्लेख छ ।

● प्रभु बैंकले चिडियाखानामा रहेको रातो हाब्रेलाई एक वर्ष आहारा खुवाउने

प्रभु बैंक लिमिटेड र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषबीच रातो हाब्रे (रेडपान्डा)लाई एक वर्षका लागि आहारा उपलब्ध गराउनेसम्बन्धी सम्झौता सम्पन्न भएको छ । सम्झौतामा बैंकका नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत मनिराम पोखरेल र सदर चिडियाखानाकी प्रमुख रचना शाहले हस्ताक्षर गरेका हुन् ।

सम्झौतामा प्रभु बैंकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वात्तर्गत कोषद्वारा सञ्चालित सदर चिडियाखानामा रहेका दुईवटा रातो हाब्रेका लागि एक वर्षसम्म आहारा उपलब्ध गराउने जनाइएको छ ।

सदर चिडियाखानाद्वारा सञ्चालित 'एडप्ट एन एनिमल' अभियानात्तर्गत गरिएको यस सम्झौताबाट रातो हाब्रेजस्तो लोपोन्मुख वन्यजन्तुको संरक्षणको क्षेत्रमा विशेष योगदान पुग्ने बैंकले विश्वास व्यक्त गरेको छ ।

● आइएमई पे एप नेपाली भाषामा पनि

आइएमई पे एप नेपाली भाषामा पनि अद्यावधिक हुने भएको छ । बैंकिङ पहुँच नपुगेका ठाउँमा पनि नेपाली जनतालाई अर्थिक वा वित्तीय सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले सुरुवात भएको आइएमई पेले कसेलाई पनि भाषागत सम्यकाका कारण अर्थिक कारोबारबाट विचरित हुनुपरोस भन्ने उद्देश्यले नेपाली भाषामा पनि कारोबार गर्न मिल्ने सुविधा थपेको हो ।

त्यसका साथै भाषाको छनोट गर्न मिल्ने अर्को सुविधा पनि थिएने आइएमई पेले जनाएको छ । अग्रेजी नयाँ वर्ष २०२३ को अवसर पारेर सेवाग्राहीका लागि सार्वजनिक गरिएको यस फिचरका लागि आइएमई पे एप भए पनि एप अपडेटर छैन भने डाउनलोड गर्नुपर्ने कम्पनीले जनाएको छ । पुराना प्रयोगकर्ताले एप अपडेट भएपछि एपमित्र आफ्नो प्रोफाइलमा गई भाषा छनोट गर्न सक्ने जनाइएको छ । नयाँ प्रयोगकर्ताका लागि भने एप डाउनलोड

कपोरेट

गरेलगतै सो फिचर प्राप्त हुने उल्लेख छ ।

यसपश्चात् प्रयोगकर्ताले आफूलाई सहज लाग्ने भाषा प्रयोग गरेर आइएमई पेमार्फत कुनै पनि डिजिटल भुक्तानी गर्न सक्ने तथा विदेशबाट पठाएको रेमिट्यान्स प्राप्त गर्न, मोबाइल नम्बर भाव भ्रम प्रयोग गरी पैसा पठाउन, कुनै पनि सेवा वा सुविधाको भुक्तानी गर्नुका साथै एपमा रहेको रकममा ७५३ प्रतिशत ब्याज प्राप्त गर्न सक्ने कम्पनीले जनाएको छ ।

● प्रभु क्यापिटलले थप्यो '९९९ आजीवन डिम्याट खाता' योजनामा बिमाको सुरक्षा

प्रभु क्यापिटलले हालको ९९९ डिम्याट स्किममा बिमा सुरक्षा पनि थप गरेको छ । क्यापिटलले 'प्रभु क्यापिटल'को ९९९ आजीवन डिम्याट खोलौं तथा बिमाको समेत सुरक्षा पाउँ भन्ने नारासहित नयाँ योजना ल्याएको हो ।

ग्राहकलाई वार्षिक डिम्याट नवीकरणको भन्नकाट हुने समस्यालाई राहत दिने यो योजना ल्याइएको क्यापिटलले जनाएको छ । यस योजनामा हितग्राहीले एकपटक ९९९ रुपैयाँ शुल्क तिरेर क्यापिटलबाट आजीवन डिम्याट नवीकरणको सुविधा पाउनुका साथै एक वर्षको अवधिमा एक लाख रुपैयाँबाटरको दुर्घटना बिमा पनि पाउने क्यापिटलले जनाएको छ ।

योजनाले सक्रिय रूपमा चुंजी २६ अर्ब २३ करोड रुपैयाँ, कुल निक्षेप तीन खर्ब दुई अर्ब रुपैयाँ र कर्जा दुई खर्ब ८० अर्ब रुपैयाँ पुगेको बैंकले जनाएको छ । त्यसै, तीन सय ६ शाखा, ४७ एक्सटेन्सन काउन्टर, ६२ शाखाहित बैंकिङ गरी चार सय १५ कार्यालय तथा तीन सय ४५ एटिएमार्फत सेवा दिने उल्लेख छ ।

यसका साथै लगानी व्यवस्थापन सेवा (पिएमएस) मा पुराना भएका सेयर पोर्टफोलियोको निःशुल्क पुनर्संरचना साथै वार्षिक शुल्कमा ५० प्रतिशत छुट सुविधा पनि रहेको जनाइएको छ ।

● नविलका ग्राहकलाई मिदास एजुकेसनमा छुट

नविल बैंक र मिदास एजुकेसन प्रालिखीच बैंकका ग्राहकले मिदास इ-क्लासका पठनपाठनका सामग्रीमा छुट पाउने भएका छन् । बैंकका ग्राहकलाई छुट दिने सम्बन्धमा मिदाससँग सम्भदारी भएको हो ।

सम्भदारीअनुसार नविलका ग्राहकले मिदास इ-क्लासको एक वर्षको शिक्षण र सिकाउने सफ्टवेयर आठ सय रुपैयाँमा प्राप्त गर्न सक्ने जनाइएको छ । त्यसै, द्युसन, गृहकर्यामा महत्त दुने कक्षा र परीक्षा तयारीका कक्षाहरूमा २५ प्रतिशत छुट प्राप्त गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ ।

सम्भदारीको मुख्य उद्देश्य खातावालालाई डिजिटल प्लेटफर्ममार्फत शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापमा विशेष छुट प्रदान गर्नु रहेको बैंकले उल्लेख गरेको छ । मिदास इ-क्लास एउटा शिक्षण र सिकाउने सफ्टवेयर हो । यसमा द्युप्रोत्रियल भिडियो र विद्यालय पुस्तकका सबै पाठहरू अन्तर्क्रियात्मक रूपमा विकास गरिएको बैंकले जनाएको छ ।

● सिद्धार्थ बैंकले पायो कपोरेट एक्सेलेन्स अवार्ड

सिद्धार्थ बैंक लिमिटेडले 'द एचआरएम अवार्ड फर कपोरेट एक्सेलेन्स २०२२' प्राप्त गरेको छ । कपोरेट कलब नेपाल प्रालिले वार्षिक रूपमा आयोजना गर्दै आएको अवार्ड समारोहमा बैंकले उक्त अवार्ड प्राप्त गरेको हो ।

उक्त अवार्ड सिद्धार्थ बैंकका मानव संशोधन तथा विप्रेषण व्यवसाय एकाइका प्रमुख पंकज पन्तले ग्रहण गरेको जनाइएको छ । आफ्ना ग्राहकप्रतिको प्रतिबद्धतालाई यस उपाधिले थप मजबूत बनाउने र

आमार्ड प्रदान गरिने गरिएको कम्पनीले जनाएको छ ।

अवार्डका लागि व्यक्तिगत तथा संस्थागत डिजिटलहरूसँग सम्बन्धित देखाएको प्रतिबद्धता, ग्राहक संख्या, प्रयोग गरिएको प्रविधि, मर्मत-सम्पार, अनलाइन भुक्तानीको विकल्प, शाखाहरूको संख्या, सेवाको पहुँच क्षेत्र आदिलाई आधार बनाइएको कम्पनीले जनाएको छ । यसका साथै कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि सञ्चालित तालिम, स्थानीय प्रतिबन्धको कार्रवाईका कार्यालयमा उत्तरदायित्वात्मकता विषयका कारणसमेत अवार्ड मूल्यांकनमण्डलले चयन गरेको कम्पनीले विश्वास व्यक्त गरेको छ ।

हाल बैंकले देशभरमा चार एक्सटेन्सन काउन्टरसहित एक सय १३ शाखा, दुई सय १५ एटिएम, एक सय १८ शाखाहित बैंकिङ तथा एक हजार आठ सयभन्दा बढी पिओएस मेसिनमार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ ।

अवार्ड प्रदान गरिने गरिएको कम्पनीले जनाएको छ ।

अवार्डका लागि व्यक्तिगत तथा संस्थागत डिजिटलहरूसँग सम्बन्धित देखाएको प्रतिबद्धता,

ग्राहक संख्या, प्रयोग गरिएको प्रविधि, मर्मत-सम्पार, अनलाइन भुक्तानीको विकल्प, शाखाहरूको संख्या, सेवाको पहुँच क्षेत्र आदिलाई आधार बनाइएको कम्पनीले जनाएको छ । यसका साथै कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि सञ्चालित तालिम, स्थानीय प्रतिबन्धको कार्रवाईका कार्यालयमा उत्तरदायित्वात्मकता विषयका कारणसमेत अवार्ड मूल्यांकनमण्डलले चयन गरेको कम्पनीले विश्वास व्यक्त गरेको छ ।

● मुक्तिनाथ विकास बैंक १७३० वर्षमा प्रवेश, विभिन्न अभियानहरूको सुरुवात

मुक्तिनाथ विकास बैंक १७३० वर्षमा प्रवेश गरेको छ पौष १९ गते मंगलबार १७३० वर्षमा प्रवेश गरेको अवसरमा बैंकले विभिन्न कार्यक्रमहरूको आयोजना गरेको छ सो अवसरमा बैंकले एकसाथ १३ वटा नयाँ शाखा तथा एक्सटेन्सन काउन्टरको केन्द्रीय कार्यालयबाट डिजिटल माध्यमबाट उद्घाटन गरेको

